1850. LEYDSCHE COURANT N°. 49.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 24 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 April.

Men heeft, schrijft de Belgische *Indépendance* van Maandag, tot nog toe maar geene bijzondere berigten omtrent de intrede van den Paus te Rome. Deze vertraging is waarlijk onbegrijpelijk. Het officiele Dagblad van Rome van den 12den bepaalt zich, met in een paar regels 's Paussen aankomst te melden, en men is zonder eenigerlei tijding. Volgens de *Augsb. Zeitung* zou eene telegraphisch berigt gemeld hebben, dat er bij den intogt een soort van helsch werktuig was gesprongen, doch zoo dit eenig gevolg had gehad, zou men er wel al meer van hebben vernomen.

— Uit het wets-ontwerp op de examina ter uitoefening der geneeskunde nemen wij het volgende over: Tot het verkrijgen van den Doctoralen graad in de Geneeskunde wordt gevorderd: 1°. een voorbereidend examen; 2°. een natuurkundig examen; 3°. een geneeskundig examen en 4°. een toegepast examen. Voor de doctoren in de heel- of verloskunde wordt bij dit laatste nog een ander onderzoek in de kennis van die speciale wetenschap gevorderd. Voor geneesmeesters wordt gevorderd: 1°. een voorbereidend, 2°. een natuurkundig, 3°. een geneeskundig toegepast examen. De voorbereidende examina worden door eene staats-commissie, de natuurkundige examina door vijf hoogleeraren, het geneeskundig examen, door de geneeskundige faculteit, het toegepast examen weder door eene staats-commissie afgenomen. De doctorale graden worden verleend door de universiteiten, die van geneesmeesters door de laatstbedoelde door den Koning te benoemen staats-commissie. Vroedvrouwen worden geëxamineerd door den provincialen arts en twee verloskunst-oefenaren. De apothekers leggen af: 1°. een voorbereidend, 2°. een natuurkundig, 3°. een pharmaceutisch, 4°. een toegepast examen. Het toegepaste examen wordt afgenomen door eene door den Koning te benoemen staats-commissie, welke het diploma uitreikt. De examina zijn kosteloos en openbaar. De Officieren van Gezondheid der 3de kl. zijn vrijgesteld van het voorbereidend examen, die der 1ste en 2de kl., mitsgaders zij, die vijf jaren de genees- of heelkunst hebben uitgeoefend, ook nog van het natuurkundig examen. De candidaten in de geneeskunde zijn vrij van het natuurkundig examen en zij, die het doctoraal examen in de geneeskunde bereids hebben afgelegd, zijn alleen aan een toegepast examen onderworpen.

— Naar men verneemt, schrijft men uit Amsterdam, wordt bij het departement van Binnenl. Zaken met kracht gewerkt aan de voor te dragen wetten op de Provinciale en Gemeente-verkiezingen en moet het de stellige wil des Ministers zijn, dat zij nog in den loop der tegenwoordige zitting van de Kamers worden afgedaan, opdat nog dit jaar de nieuwe verkiezingen zouden kunnen plaats hebben. Er zou eene transitoire wet worden voorgedragen, om de gewone vergaderingen der tegenwoordige Provinciale Staten te verschuiven.

— Het uitdiepen van het Noord-Hollandsche Kanaal is in twee perceelen aangenomen voor f 23,000 en 24,500, door J. Schouten te Haarlem en G. Schalk te Buikslooot.

— Te Langezwaag in Friesland overleed den 16den de Wed. Huisman, in den hoogen ouderdom van 101 jaren. Op haar 86ste jaar reed zij nog vlug op schaatsen en was tot aan haar uiteinde gezond naar ligchaam en ziel. Eerst door de Diakonie verpleegd, werd zij sedert eenige jaren door hare kinderen, die daartoe in staat waren gekomen, verzorgd en bijzonder opgepast door haren jongsten zoon, 51 jaren oud, die zich met opzet daarom van het huwelijk onthield.

— Uit Noordbrabant meldt men, dat Z. M. de Koning den 15den Mei te 's Hertogenbosch zijne intrede zou doen.

— Een berigt uit Smyrna meldt, dat daar en in den omtrek den 2den dezer schokken van aardbeving gevoeld waren, die een belangrijke schade hadden aangerigt.

'S GRAVENHAGE, 23 April.

Z. M. heeft op verzoek pensioen toegekend, onder dankbetuiging voor zijne lange en getrouwe diensten, aan zijnen Adjudant in buitengewone dienst, den Luitenant-Generaal O. J. H. Grave van Limburg Stirum, Commandant der vesting Maastricht. Voorloopig is de Generaal-Majoor Serraris met het opperbevel der vesting belast.

— Gisteren namiddag is alhier aan het hôtel de Bellevue afgestapt, Z. K. H. de Kroonprins van Zweden met talrijk gevolg. De Baron Manderström, Adjudant van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, heeft thans ook daar zijn intrek genomen. Aan het station bevonden zich 's Konings Adjudant, de Luit. Generaal de Klerck, en de Hofmaarschalk Clifford, tot de ontvangst van Z. K. H., benevens 's Konings Adjudant, de Kolonel de Haze Bomme, die bij Z. K. H. als zoodanig dienst doet. Korte oogenblikken na de aankomst in het hôtel, heeft Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden zijne opwachting bij den Kroonprins gemaakt. Aan het hôtel werd Z. K. H. door 's Konings Kamerheer, den Baron Hardenbroek ontvangen. Dadelijk na de komst van van den Prins, werd er eene eerewacht voor het hôtel geplaatst. De vertrekken zijn fraai ingerigt. In den grooten salon prijken de borstbeelden van Koning Willem I en Willem II. Het ameublement en behangsel is van rood fluweel. Niet minder prachtig zijn de belendende salons. In een prijkt het portret van wijlen den Grootvader van Z. K. H. den Kroonprins, den Generaal Bernadotte ten voeten uit. In al de zalen zijn de keurigste bloemen en planten geplaatst.

— Z. K. H. de Kroonprins van Zweden heeft gisteren avond zijne opwachting gemaakt bij het Koninklijk gezin.

— Heden morgen heeft Z. K. H. gehoor verleend aan de Leden van het Koninklijk Huis, en aan Civile en Militaire autoriteiten.

— Alhier is aangekomen de Graaf de Beaumont-Vassy, van Parijs, belast met depêches voor ons Hof.

— D. Goesenbier, tuinier te Wateringen, heeft l. l. Zaturdag aan HH. MM. de eerste nieuwe aardappelen aangeboden.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft op voorstel der Commissie tot beraming der grondslagen van de verdeeling der opbrengst der algemeene Collecte tot ondersteuning van hulpbehoevenden, ten gevolge van den watersnood in het voorjaar van 1850, het aandeel in het beschikbaar bedrag der collecte bepaald voor:

Noordbrabant op	f	130,418.84½.
Gelderland	»	47,021.68.
Overijssel	»	331.50.
Limburg	»	28,888.00.
uitmakende te zamen de som van	»	206.660.02½.

En Gedeputeerde Staten dier provinciën uitgenoodigd, zoo spoedig mogelijk, tot voormelde verdeeling elk van het aan hunne provincie toegekend aandeel, over te gaan, en van het ten dien einde door hen verrigte, verslag te doen, met vermelding der som die aan de noodlijdenden in elk der betrokkene gemeenten van hun gewest zal zijn toegelegd, opdat daarvan, overeenkomstig art. 6 van het Koninklijk besluit van den 17den Februarij 1850, N°. 1, eene algemeene openbare rekenschap zou kunnen worden gedaan; de bepaling van het aandeel der provincie Groningen in het beschikbaar bedrag voorloopig aan te houden.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft, ter kennis van het publiek gebragt, dat bij den Boekhandelaar A. J. van Weelden, alhier, voor 50 cts. het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld, het *Verslag over den staat der gestichten voor krankzinnigen en toelichtende opmerkingen nopens de daarbij gevoegde statistieke tabellen.*

— Van het ontwerp van wet, betreffende de regeling van het regt van enquête of onderzoek, dat thans in de Afdeelingen der Tweede Kamer wordt onderzocht, luidt het eerste artikel aldus:

Het besluit tot het instellen van een onderzoek, op grond van het regt, bij art. 90 der Grondwet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegekend, wordt, nadat het onderwerp vooraf aan de orde is gesteld, in de volle Kamer genomen, en bevat, behalve de namen der leden van de Commissie van onderzoek en de aanwijzing van het getal tot verrigting harer werkzaamheden gevorderd, ook eene naauwkeurige omschrijving van het onderwerp des onderzoeks.

De overige artikelen regelen de wijze, waarop zulk een onderzoek verder wordt behandeld.

In de Memorie van Toelichting wordt nog het volgende gezegd:

De uitdrukking, regt van enquête, levert op zich zelve geenen bepaalden zin op, waaruit de aard en omvang van het toegekende regt op eene voldoende wijze kunnen worden afgeleid; — desniettemin blijkt uit de geschiedenis van het ontstaan van art. 90 der Grondwet, dat bij de verschillende takken der grondwetgevende magt geene weifeling of verschil van gevoelen over de beteekenis

dier woorden heeft bestaan, zoodat veilig kan worden aangenomen, dat men bij stilzwijgende overeenkomst dat regt van onderzoek heeft op het oog gehad, dat elders door wetgevende vergaderingen wordt uitgeoefend.

Vat dit denkbeeld uitgaande, heeft het Gouvernement het, vóór de indiening van een nieuw ontwerp tot wettelijke regeling van het regt van enquête, van zijnen pligt geacht, den geschiedkundigen grondslag van het te regelen regt door het inwinnen van eenige naauwkeurige inlichtingen vast te stellen. — Die inlichtingen zijn in de eerste plaats in Engeland gevraagd, waar het bedoelde regt van onderzoek het langst heeft bestaan en het meest in practijk is gebragt; doch zij zijn tevens uitgestrekt tot Frankrijk en Belgie, ten einde te kunnen nagaan, in hoeverre dit regt, ook daar aan Engeland ontleend, ten gevolge der afwijkende instellingen dier rijken, eenige wijziging heeft ondergaan, of op eene andere wijze geregeld is.

In Engeland bestaan tweederlei enquêtes, de gouvernementale en de parlementaire; aldus onderscheiden, naar mate daarvan het initiatief door een der leden die de regering zijn toegedaan, wordt genomen, of van een ander lid der wetgevende vergadering uitgaat. In werking staan zij echter volkomen gelijk, en, van welke zijde ook uitgelokt, is men het daarover volkomen eens, dat dit regt van enquête onder de meest krachtige hulpmiddelen behoort, om belangrijke vragen, die zich in de wetgeving voordoen, tot volkomen helderheid te brengen.

Het besluit tot het houden eener enquête wordt in de beide Kamers op voorstel van een der leden genomen; het voorstel strekt tot benoeming eener commissie, ten einde het een of ander onderwerp, waaromtrent de Kamer of het lid der Kamer verlangt te zijn ingelicht, en dat tevens naauwkeurig wordt omschreven, op de gebruikelijke wijze te onderzoeken.

Het regt der Kamers tot het instellen eener enquête is onbeperkt, het kan tot alle mogelijke onderwerpen worden uitgestrekt.

In den regel worden de enquêtes van wege het gouvernement geprovoceerd, bijv. voor dat hetzelve een voorstel tot belangrijke wijziging in het een of ander punt van wetgeving voordraagt. Het lid der Kamer, dat in het belang en met voorweten der Regering het voorstel doet, zorgt, dat dit in zoodanige bewoordingen is vervat, die het meest aan het meer verwijderde doel schijnen te zullen beantwoorden.

Wanneer het voorstel bijval vindt, moet de voorsteller nader het personeel der commissie voordragen, hetwelk door de Kamer bepaaldelijk wordt benoemd.

De commissien zijn talrijk, bestaande meestal uit vijftien leden; zij kunnen een ieder voor zich roepen; geen rang of stand bevrijdt den Engelschman van te verschijnen en te getuigen.

Deze zijn de voornaamste hoofdtrekken der wijze van uitoefening van het regt van enquête in Engeland. Gelijk de meeste Engelsche instellingen, rust ook die minder op eene geschrevene wet, dan op de gewoonte; doch juist daarom hebben die gewoonten groote waarde, omdat zij door langdurige ondervinding beproefd zijn; zelfs de onbeperktheid van het regt, dat in het alvermogen van het Engelsch parlement geworteld is, is door die gewoonte eenigermate gewijzigd.

In Frankrijk, waar het regt van enquête waarschijnlijk in navolging van Engeland is ingevoerd, is het echter noch door de charte van 1830, noch door de staatsregeling van 1848 erkend, noch door eenige wet, noch door het reglement van orde der wetgevende vergadering geregeld.

Het regt van enquête wordt dus dáár door de wetgevende vergaderingen *facto* uitgeoefend.

In de Belgische Staatsregeling is dit regt aan beide de Kamers uitdrukkelijk toegekend; de regeling van dit regt is echter noch bij de staatsregeling geschied, noch aan eene latere wet overgelaten.

— Den 19[den] dezer is bij de Arrond.-Regtb. alhier behandeld de zaak van J. A. Bunte, tegen de Maatschappij van Weldadigheid. Voor den eischer werd door den Procureur H. L. Troost geconcludeerd, dat de gedaagde worde veroordeeld, wegens twee obligatiën met de coupons van de maatschappij, aan hem eischer uit te betalen de som van *f* 2,000, met de renten sedert den 1sten Julij 1848, en in de kosten. Daartegen is voor de gedaagde door den Procureur A. P. T. Eyssel, geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring van den eischer in zijne vordering, immers tot ontzegging daarvan, en veroordeeling van den eischer in de kosten. De gedane vordering is gegrond op het ophouden van uitloting van obligatiën en van de uitbetaling van renten door de maatschappij, sedert den 1sten Julij 1848. De beweerde niet-ontvankelijkheid van den eischer is door de gedaagde gegrond op het berigt aan de keerzijde van de obligatiën gesteld, waarbij de bankiers Vlaer en Kol, te Utrecht, worden aangewezen als het Kantoor, waar de rente enz. worden uitbetaald, en de laatste dit ook aannemen en daartoe ook onderteekenen, zoodat, volgens de gedaagde, niet zij, maar de genoemde Heeren voor de ingestelde vordering in regten hadden moeten zijn aangesproken. Het nemen van conclusie door het openbaar Ministerie is bepaald op heden over 14 dagen.

STATEN-GENERAAL.

Vereenigde Zitting der beide Kamers.

Zitting van Maandag 22 April.

In deze zitting heeft de Commissie, belast met het opstellen van een Reglement van Orde voor de zittingen der beide Kamers, bij monde van den Heer van Goltstein, haar verslag gedaan en een ontwerp ter tafel gebragt, dat reeds gedrukt is rondgedeeld.

De Voorzitter stelt voor de beraadslagingen over dit ontwerp te bepalen op morgen. De Heer de Man stelt daarentegen voor, om die beraadslagingen onmiddelijk te doen aanvangen, daar een ieder in de laatste dagen in de gelegenheid geweest is zijne gedachten te laten gaan over de punten, waarbij het hier op aankomt. Dat gevoelen wordt door den Heer van Heemstra en door vele andere leden ondersteund. De opgemelde Commissie verklaart zich daartoe bereid. De Voorzitter ziet van zijn voorstel af. De vergadering besluit dadelijk tot de beraadslagingen over te gaan.

Mitsdien worden de beraadslagingen over de algemeene strekking van het ontworpen Reglement van Orde geopend.

De Heer Groen van Prinsterer kan zich met die algemeene strekking niet vereenigen; maar verlangt dat de Tweede Kamer, met handhaving van haar regt van amendement, de ontwerpen op de gebruikelijke wijze afzonderlijk onderzoeke en ze, na openbare beraadslaging, aan de Eerste Kamer toezende. Daarna zou ook de Eerste Kamer de ontwerpen onderzoeken en behandelen. Eindelijk zouden dan de beide Kamers, vereenigd, *haar besluit* nemen.

De Heeren v. Dam v. Isselt, v. Heemstra, Gevers v. Endegeest en v. Goltstein, de laatste namens de Commissie, hebben dit gevoelen wederlegd. Waarna de beraadslagingen over de algemeene strekking van het Reglement van Orde worden gesloten. — Wordt bepaald het eerst te stemmen over die algemeene strekking en, eerst bij eene niet-aanneming, over het voorstel van den Heer Groen, dat hiertoe strekt: »dat de Staten-Generaal, ingevolge de uitnoodiging door het gouvernement gedaan, de ontwerpen van wet zullen beschouwen als aan de Tweede Kamer te zijn gezonden, ter behandeling op de wijze, bepaald bij de artikelen 36 en 41 der Grondwet."

In hoofdelijke omvrage gebragt, wordt de *algemeene strekking* van het Reglement van Orde *aangenomen* met 93 stemmen tegen ééne (die van den Heer Groen van Prinsterer).

Daarna is men overgegaan tot de beraadslaging over de artikelen van het Reglement. Men is daarmede gevorderd tot en met art. 25.

Art. 11, houdende dat bij eene vereenigde zitting, de beide Kamers als slechts ééne beschouwd worden en alsdan hare leden, naar willekeur, door elkander plaats nemen, is, na eenige woordenwisseling afgestemd met 48 tegen 46 stemmen, als zijnde dergelijke bepaling reeds in de Grondwet opgenomen.

Art. 21, handelende over de sluiting der beraadslagingen en het voeren van het woord door de Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, geeft aanleiding tot zeer langdurige beraadslagingen. Na het voorstellen van eenige amendementen, wordt dat van den Heer Gevers van Endegeest met 79 tegen 15 stemmen aangenomen, hetwelk de strekking heeft om het artikel te vervangen, door het bestaande art. 19 van het Reglement van Orde der Eerste Kamer, aldus luidende:

»Indien vijf leden de sluiting verlangen der beraadslagingen, voorafgaande aan de verdediging van het onderwerp, brengt de Voorzitter dit in omvraag, nadat de leden, welke die sluiting willen ondersteunen of bestrijden, zijn gehoord.

»De sluiting aangenomen zijnde, mogen de leden niet weder over het onderwerp het woord vragen, dan nadat het is verdedigd door de Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur of Commissarissen des Konings, of door de leden van wie een voorstel is uitgegaan."

Al de overige artikelen zijn gaaf aangenomen.

De beraadslaging is verdaagd tot morgen 11 ure.

Telegraphisch Berigt, 4 uur 20 min.

De Vereenigde Zitting heeft met 87 tegen 7 stemmen beslist, dat haar geen regt van amendement toekomt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 April.

Donderdag l. l. werd Dublin door een geweldigen storm, vergezeld van donder, bliksem en hagel, geteisterd. De morgen was zeer schoon geweest en eerst in den namiddag ten 2 ure bespeurde men eenige voorteekenen van de naderenden orkaan. Ofschoon toen het weder nog uiterst fraai was en de zon helder scheen, bespeurde men met groote verbazing dat het kwik in den barometer onderscheidene graden gedaald was. De wind begon eenigen tijd fel uit het zuid zuid-westen te waaijen en schoot toen plotseling met onvergelijkelijk geweld naar het noord-noord-oosten, lijnregt tegenovergesteld aan de eerste rigting. Zulks ging vergezeld van hagelbuijen, die de glazen bij duizenden verbrijzelden; men berekent de schade aan vensterglas op £ 30,000, alleen in Dublin. De hagelsteenen waren zoo groot als knikkers, sommigen zelfs grooter. Daarop volgden gedurende het overige gedeelte van den dag zoo zware regenbuijen, dat de riolen spoedig overliepen en het water in sommige benedenverdiepingen drie voet hoog stond.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 April.

De Regering heeft besloten tot onttakeling der vesting Mariënberg, van het fort Rezel te Oudenaarde en van een gedeelte der vestingwerken van Lier, als geen nut meer aanbrengende voor 's Lands verdediging.

— Den 17[den] overleed alhier de Baron de Reiffenberg, bewaarder der Koninklijke Bibliotheek te Brussel, een der uitstekendste geleerden en schrijvers des lands. Poezy, wijsbegeerte, letterkunde, geschiedenis, roman, oudheidkundige onderzoekingen, — in al die vakken onderscheidde hij zich. Behalve eene menigte artikels in dagbladen en tijdschriften, heeft hij minstens zeventig boekdeelen geschreven en in druk uitgegeven. Hij was sedert 1826 lid der Maatschappij van Ned. Letterkunde te Leyden en van vele andere geleerde genootschappen van Europa, en bijna met alle bekende ridderorden versierd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 April.

De Afgevaardigden hebben gisteren en heden de beraadslaging voortgezet over het wets-ontwerp omtrent het overbrengen der Junij-opstandelingen naar eene der Fransche koloniën. Gisteren is het 1ste artikel, dat voor staatkundige misdrijven de doodstraf is afgeschaft, en vervangen wordt door deportatie, met 436 tegen 230 stemmen goedgekeurd. — waarna de beraadslaging is begonnen over de plaats, waarheen de tot deportatie veroordeelden zullen worden overgebragt. De Commissie heeft het eiland Waïthau, een der Marquesas-eilanden aangewezen. De meerderheid heeft zich daarvoor verklaard.

Op het einde der zitting stelde de Heer Savatier Laroche, het volgend amendement voor. De tegenwoordige wet is alleen toepasselijk op de misdaden, die na hare afkondiging bedreven worden. De Heer Baroche, Minister van Binnenl. Zaken, drong aan op de onveranderde aanneming van het arkel, waarbij een terugwerkende kracht was vrijgelaten, hetwelk de Heer Odilon Barrot krachtig bestreed. Bij stemming werd het amendement met 365 tegen 301 stemmen aangenomen.

— De Procureur der Republiek heeft eene geregtelijke vervolging ingesteld tegen den Abt Chabet, beschuldigd van de zeden en de Godsdienst te hebben gekrenkt, in eene redevoering door hem in eene vergadering tot beraadslaging over de verkiezingen, in het Salon de Mars uitgesproken.

— Er zijn reeds inschrijvingen geopend voor de betrekkingen der te Angers verongelukten. — De President heeft zich naar die stad begeven, de gekwetsten bezocht, en de begrafenis der lijken bijgewoond, hetwelk aldaar een zeer goeden indruk heeft gemaakt. Hij is den 19den dezer te Parijs teruggekeerd. De feesten, die den 20sten dezer, ter gelegenheid van den verjaardag van den President moesten plaats hebben, zijn afgezegd, uit hoofde van den rouw, waarin het leger gedompeld is.

Bij de Wetgevende Vergadering is door 160 leden een voorstel ingediend, om de 200,000 fr. voor het feest der afkondiging van de Staatsregeling op den 4den Mei, ook voor de gekwetsten en nagelaten betrekkingen der dooden te besteden.

Naar aanleiding van het gebeurde te Angers, heeft de Minister van Openbare Werken eene Commissie benoemd, om alles te onderzoeken wat betrekking heeft op den aanleg en de proeven met hangende bruggen, en om verbeteringen voor te stellen.

— De Generaal Baraguay d'Hilliers is uit Italië teruggeroepen en zal door den Generaal Gimeau vervangen worden.

— De Heer Leclerc is thans bepaaldelijk de Candidaat der gematigde partij en Eugène Sue die der Socialisten; beide partijen staan gereed om den 28sten hare krachten te beproeven.

— Proudhon is op bevel der Regering uit de gevangenis alhier naar die van Doullens overgebragt, omdat hij, niettegenstaande hij zich schriftelijk verbonden had, geen artikelen in de dagbladen te schrijven, evenwel daarmede voortging.

— De Baron Menneval, in der tijd particulier Secretaris van Keizer Napoleon, is den 18den, in den ouderdom van 73 jaren overleden.

— In het departement der Seine zijn thans bijna 130,000 woningen ledig en omstreeks 5000 grondeigendommen te koop.

— Uit Saragossa in Spanje wordt gemeld, dat den 7den bij een zwaar onweder de bliksem in den toren der hoofdkerk sloeg, den klokkenspeler doodde en brand verwekte, die binnen weinige uren den schoonen dom in puin veranderde.

— Uit Algiers heeft men tijding, dat in het aan Algerie grenzende oostelijke gedeelte van het keizerrijk Marocco een bedenkelijke opstand was uitgebarsten, en dat de opstandelingen de stad Ouchda, niet ver van Tlemecen, bemagtigd hadden. De overheden in Algerië hadden maatregelen van voorzorg genomen, en onderscheiden afdeelingen troepen waren naar de grenzen gezonden.

SARDINIE.

De Kapucyners te Ceva hebben, in overeenstemming met den Stadsraad en de Nationale garde, een *Te Deum* gezongen, ter viering van de aanneming der wet op de Geestelijkheid. — Ook in de provinciën is die wet met groote geestdrift ontvangen en hebben de bewoners hunne vreugde door het luiden van klokken en het ontsteken van vreugdevuren aan den dag gelegd.

PRUISSEN.

Te Aken is den 16den van het postbureau eene som van 15,000 Rksth., gestolen, die er op last van den Rijkskassier waren heengebragt, om den volgenden dag naar Keulen te worden verzonden.

— De Hertogin van Orleans is met hare beide zonen den 18den uit Eisenach vertrokken om zich naar Engeland te begeven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 17 April.

Omtrent de voorgestelde gedwongen geldleening verneemt men, dat zij omstreeks 150 millioen zal bedragen; die er vrijwillig aan deel nemen, zullen 6, doch de gedwongen deelnemers slechts 5 pCt. rente trekken. Een gedeelte zal jaarlijks bij seriën worden uitgeloot.

— Volgens eene aanschrijving van het Ministerie, moeten aan de staatkundige veroordeelden uit den burgerstand de ijzers worden afgenomen.

— Door de Regering is aan de stad Ofen 500,000 fl. geschonken, om te verdeelen onder hen, die bij de belegering der vesting schade hebben geleden.

STADS BERIGT.

NOTIFICATIE.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 9den Januarij jl., (*Provinciaalblad* No. 5) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland; en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 8sten dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* No. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg.* Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 2den en 3den Mei,
» » II, » » 6den en 7den Mei,
» » III, » » 8sten, 10den en 13den Mei,
» » IV, » » 14den, 15den, 16den en 17den Mei,
» » V, » » 22sten, 23sten, 24sten, 27sten en 28sten Mei,
» » VI, » » 29sten, 30sten, 31sten Mei en op den 3den, 4den, 5den en 6den Junij,
» » VII, » » 12den, 13den, 14den, 17den, 18den, 19den en 20sten Junij,
» » VIII, » » 21sten, 24sten, 25sten en 26sten Junij,

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker Herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten.

voor Wijk I, II, III, IV en V, op den 25sten April.
» » VI, VII en VIII op den 26sten April.

Voor de Medicinale-Gewigten voor Wijk I, II, III en IV, op den 29sten April,
» » V en VI op den 30sten April,
» » VII en VIII, op den 1sten Mei,

telken dage des morgens van 8 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de HH. Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot oefening van den Herijk naar de Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd aan de Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de HH. Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1850, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter *F*.

Aldus gedaan bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op 10 April 1850.

DU RIEU.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 19den April L. C. Murray Bakker, van Pingjum, in de Geneeskunde, na verdediging zijner Dissertatie: *de Ictero sive Morbo Regio.*

Nog met dankzegging ontvangen voor de ongelukkige inwoners van Lunteren, van N. N. *f* 5.—, van N. N. *f* 2.50.

Leyden, 22 *April* 1850. J. TICHLER.

Heden overleed tot onze diepe droefheid ons innig geliefd Kind en Behuwdkind WILHELMINA JOHANNA, in den leeftijd van ruim 13 jaren.

Mr. H. OBREEN,
A. L. P. OBREEN,
LEYDEN, 17 April 1850. Nobel.

De Ondergeteekende de *Timmermans-Affaire* van L. CORNET aangekocht hebbende, beveelt zich beleefdelijk in de gunst zijner Begunstigers en verdere Stadgenooten.

J. RIJK, *Hooigracht*, Wijk VII. N°. 830.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op **VRIJDAG** den 26sten April 1850, des Avonds ten ***ZEVEN*** ure.

De Percelen gelegen onder *Soeterwoude*, Publiek Geveild ten Huize van WILLEM VAN BENTEN, te *Leyderdorp*, op Maandag den 22sten April ll., zijn in Bod gekomen als volgt:

De HEERENHUIZING, op . . . . *f* 2,500.
De twee Percelen LAND, op . . . . 4,550.

De Afslag en Finale Verkoop zal plaats hebben op Maandag den 29sten April eerstk., des morgens ten *tien* ure; wordende Verhoogingen aangenomen, en zijn nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

TE KOOP:

Een binnen weinige jaren geheel nieuw aangelegde SPEELTUIN, met ruime Koepel en annexe Keuken, benevens een Schuurtje met Stookplaats en Welwaterspomp voorzien; gelegen in de Raam, even buiten de Marepoort.

Te bevragen bij J. GIEZEN, *Loodgieter*, alhier.

Op Vrijdag den 26sten April 1850, des voormiddags ten *tien* ure, zal men ten overstaan van den Notaris J. A. PRIJN en getuigen, op het Plein der Haven, binnen *Leyden*, *om Contant Geld*, Verkoopen: eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, bestaande in: KOZIJNEN, RAMEN en een groot aantal BINTEN, enz.

Alles daags te voren ter plaatse der Verkooping te bezigtigen.

VERKOOPING BIJ OPBOD EN AFSLAG.

Op Zaturdag den 27sten April 1850, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, van Vier en Dertig HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, op onderscheidene standen; als: Nonnensteeg, Zegersteeg, Levendaal, Kaardensteeg, Ketelboetersteeg, Ouden Rhijn, Middelstegracht, Uiterstegracht, Groenesteeg, Hooigracht, Hoogelandsche kerkgracht, Vestestraat en Koppenhinksteeg; allen in het breede bij aangeplakte billetten omschreven.

Dezelven zullen daags vóór en op den Verkoopdag kunnen worden bezigtigd, terwijl nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te *Leyden*.

Men is van meening in het openbaar, op Maandag den 29sten April 1850, des voormiddags ten 11 ure, aan de Rijpwetering, Gemeente *Alkemade*, ten huize van GERRIT ZOETEMELK, in de Herberg genaamd *het Vosje*, te Veilen en te Verkoopen:

N°. 1. Een WOONHUIS met *Timmermanswinkel*, doch waarin thans dat beroep niet wordt uitgeoefend, alsmede twee Loodsjes, een Schuur, Erve en Tuingrond, staande en gelegen aan de Oude Ade, in de Gemeente *Alkemade*, het Huis Wijk E. N°. IV., en met de Gronden bij het Kadaster bekend ter grootte van 23 roeden en 52 ellen.

Zijnde verhuurd in drie partijen tot en met den laatsten April 1851, te zamen ter som van *f* 125.— in 't jaar, boven dien is nog een gedeelte van den Grond onverhuurd.

N°. 2. Een HUIS EN ERVE, met Schuur of Loodsje en Tuin, staande en gelegen als het vorige Perceel, het Huis Wijk E. N°. VII, en met den Grond bij het Kadaster bekend ter grootte van 4 roeden en 70 ellen.

Zijnde verhuurd in twee gedeelten tot en met den laatsten April 1851, te zamen voor de som van *f* 73.80 in 't jaar.

Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven, en zijn inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris K. KONING, te *Warmond*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

Op Dingsdag den 30sten April 1850, in het ***Drie-Maandelijksch Verkoophuis van Meubelen***, op de Hooglandsche Kerkgracht alhier, Wijk VII. N°. 1009, van eenen netten en zindelijken **BOEDEL**, bestaande in: Secretaires, Maghonyhouten Linnenkasten, Canapé's, Stoelen, Eet-, Thee-, Speel- en Waschtafels, Ledekanten met Matrassen, Bedden en Dekens, Staand-Horologie, Thermometer, Spiegels, Schilderijen, ook van voorname Meesters; opgezette Vogels; Guitare; eenig ouderwetsch Porselein; Vloerkleeden, Mangel, en hetgeen verder te koop zal worden aangeboden. Er zal nog tot Zaturdag gelegenheid zijn Goederen te zenden. Daags voor den Verkoopdag zal alles voor een ieder te bezigtigen van des morgens 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure.

Nadere informatiën te bekomen bij J. J. VAN DER VOORDEN, *Taxateur*.

OPENBARE VERKOOPING,

van Tabak, Snuif, Sigaren, Suiker, Thee, enz.

Mr. N. SIKKEL GROOS, *Curator* in het *Faillissement* van M. G. VAN VALKENBURG VAN DE KREKE, *Winkelier* te *Leyden*, is voornemens op 1°. Mei 1850, des Voormiddags ten 10 ure, ten huize des Gefailleerden (aan den Hoogewoerd, het derde huis van de Rijnstraat), en ten overstaan van een bevoegden Ambtenaar, tegen *Contant Geld*, en op de gewone voorwaarden te Verkoopen, verschillende Partijen Java, Portorico, Maryland en Manilla TABAK, gekorven, in losse bladen, koeken, pakken of kisten, 1 vat en eenige flesschen SNUIF, circa 38,000 SIGAREN, 8 SUIKERBROODEN, THEE, en andere Waren.

De Goederen kunnen ten huize voorschreven, daags te voren worden bezigtigd van 's morgens 9 tot 's namiddags 3 ure.

DE ROB van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welke alleen geautoriseerd is, geneest grondig en in weinigen tijd, den Daauwworm (dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, den Bloedvloed, Rheumatismus, Syphilitische Jicht, onlangs opgekomen Afvloed, of welke tegen Kopahu en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Syphilitische Ziekten, welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs 8 franken en half. Te bekomen bij alle voorname Apothecars.

De Pillen van Holloway zijn een voortreffelijk middel in geval van zware hoest, gevatte koude of sterke aandoening van borst en long.

Deze alom vermaarde medecijn is het voortreffelijkste middel voor gevatte koude, aamborstigheid en alle andere aandoeningen van de borst, en een groot aantal lijders hebben de weldadige werking daarvan ondervonden. Eene bijzondere eigenschap van dezelve is, dat zij den patiënt eene onmiddelijke verligting verschaft, waarna zij later een volmaakt herstel ten gevolge heeft. Zij verdeelt dadelijk de verdikte sappen, en maakt de ademhaling gemakkelijker. Het is dus van het meeste belang, voor diegenen welke aan kortademigheid, longziekte of andere diergelijke kwalen lijden, hunnen toevlugt tot deze onwaardeerbare *Pillen* te nemen, ten einde eene spoedige genezing te erlangen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 22 APRIL.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$55\frac{7}{16}$	$55\frac{5}{8}$	$55\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	// 3 //	$64\frac{7}{8}$	$65\frac{1}{8}$	$64\frac{7}{8}$
Dito dito	// 4 //	$85\frac{1}{2}$	$85\frac{3}{4}$	$85\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	// $3\frac{1}{2}$ //	87	—	—
Handelmaatschappij	// $4\frac{1}{2}$ //	—	—	—
O. I. Leening	// 4 //	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . .	//	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	// $4\frac{1}{2}$ //	—	—	—
Haarlemmermeer	// 5 //	103	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	// 5 //	$103\frac{3}{8}$	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$
Dito dito 1828 en 1829 . . .	// 5 //	$103\frac{1}{4}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 . .	// 5 //	—	—	—
Dito 1840	// 4 //	$85\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . .	// 4 //	$85\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	// 4 //	85	—	—
Inschrijving in Assign.	// 6 //	—	—	—
Certificaten van dito	// 6 //	64	—	—
POLEN, Obligatiën	// 4 //	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	// 500 //	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$11\frac{3}{16}$	$11\frac{7}{16}$	$11\frac{3}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken . .	// 5 //	$10\frac{15}{16}$	$11\frac{3}{16}$	—
Dito Obligatiën	// 3 //	$36\frac{7}{8}$	37	$36\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	// 3 //	$29\frac{1}{8}$	—	—
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{2}$	9	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . .	// 5 //	—	—	—
Dito	// 4 //	—	—	—
Dito Metall.	// 5 //	$75\frac{7}{8}$	$76\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	// 5 //	$81\frac{5}{8}$	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{5}{8}$
Dito 1847	// $2\frac{1}{2}$ //	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{7}{8}$	—
BELGIE, Banc.	// $2\frac{1}{2}$ //	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	// $2\frac{1}{2}$ //	$46\frac{5}{8}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5 //	$88\frac{3}{4}$	$88\frac{7}{8}$	$88\frac{3}{4}$
PORTUGAL, te Londen	// 3 //	$35\frac{1}{8}$	$35\frac{1}{4}$	$35\frac{1}{8}$
Dito dito	// 4 //	$36\frac{3}{16}$	$36\frac{3}{8}$	$36\frac{3}{16}$
VENEZUELA, ...	// $2\frac{1}{4}$ //	$34\frac{1}{2}$	—	—
MEXICO, ...	// 5 //	$27\frac{7}{16}$	$27\frac{5}{8}$	$27\frac{7}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.